

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

Методологія та організація наукових досліджень в охороні здоров'я
(назва дисципліни)

підготовки _____ **магістра**
(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **227 фізична терапія, ерготерапія**
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ **227.01 фізична терапія**
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

|

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в охороні здоров'я» підготовки «магістра», галузі знань – 22 - охорона здоров'я, спеціальності – 227 - фізична терапія, ерготерапія, за освітньою програмою – 227.01 - фізична терапія

Розробник: Сітовський А.М., доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедра здоров'я людини та фізичної терапії.

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри **фізичної терапії та ерготерапії**

протокол № 6 від 29.01. 2021 р.

Завідувач кафедри: (Андрійчук О. Я.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	22 «Охорона здоров'я» спеціальності, 227 «Фізична терапія, ерготерапія», Освітньо-професійна програма «Фізична терапія», освітній ступінь «магістр»	Нормативна
		Рік навчання – 1-й
Семестр – 2-й		
Лекції – 8 год.		
Практичні, семінарські ---		
Лабораторні – 18 год.		
Індивідуальні ---		
Самостійна робота – 82 год.		
Консультації – 12 год.		
Форма контролю: залік		
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Сітовський Андрій Миколайович.

Науковий ступінь: кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Вчене звання: доцент.

Посада: доцент.

Контактна інформація: andrii.sitovskyi@eenu.edu.ua; 050-887-46-09.

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Силабус нормативної навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в охороні здоров'я» складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

2. Пререквізити. Для вивчення курсу студенти повинні володіти базовими знаннями з інформатики, комп'ютерної техніки та математичної

статистики, науково доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії.

Постреквізити. Отримані компетентності, за результатами вивчення даної дисципліни, є базисом для подальшої науково-дослідної роботи та використання при проходженні клінічної практики принципів доказової медицини.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів знань з методології та організації наукових досліджень, набуття майбутніми фізичними терапевтами практичних навичок та умінь, які дозволять критично оцінити медичну інформацію для раціонального та ефективного її використання у своїй практичній та теоретичній діяльності. Основними завданнями вивчення є: надати слухачам комплексу знань щодо основних термінів і положень наукової методології; навчити студентів розрізняти основні типи наукових досліджень; засвоїти основні навички використання бази даних доказової медицини; навчити критично оцінювати медичну інформацію.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні *знати*:

- що таке наукове дослідження, сутність наукового методу;
- підходи до планування наукового дослідження;
- критерії встановлення причинно-наслідкового зв'язку у наукових дослідженнях;
- різновиди систематичних помилок та конфаундінгу, їхню роль в отриманні достовірних наукових результатів;
- роль вивчення і критичного аналізу існуючої доказової бази в процесі планування наукового дослідження;
- типи дизайну дослідження;
- способи формування дослідницької вибірки;
- способи розповсюдження і дисемінації отриманих результатів;
- роль математичних моделей в науковому дослідженні.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні *вміти*:

- систематизовано аналізувати літературні джерела;
- обрати оптимальний дизайн дослідження для вивчення поставленого дослідницького питання;
- розробляти протокол запланованого дослідження;
- розробляти стратегію збору, зберігання, обробки і узагальнення даних дослідження;
- забезпечувати наукову цілісність і достовірність отриманих результатів;
- оприлюднювати отримані результати;
- використовувати сучасні бази даних та репозиторії наукової інформації, доступні он-лайн;
- систематичним чином формулювати сфокусовані дослідницькі питання;
- оформлювати протокол дослідження і наукову публікацію;
- створювати індивідуалізовані інструменти для збору, зберігання і

- обробки даних дослідження, працювати в статистичному пакеті;
- готувати постерну презентацію, слайди для усної доповіді.

5. Структура навчальної дисципліни

заочна форма навчання, 1-й рік навчання, 1-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Лабораторні	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Доказова медицина як сучасна наукова методологія в галузі фізичної терапії та ерготерапії						
Тема 1.1. Визначення доказової медицини. Історія розвитку доказової медицини.	13	1	2	10	-	ДС; ДБ / 4
Тема 1.2. Основні поняття біостатистики.	23	1	4	16	2	ДС; ДБ / 6
Разом поточний контроль за модулем 1.	36	2	6	26	2	ДС; ДБ; РМГ; РЗ / 10
Модульна контрольна робота № 1.						МКР; Т / 10
Змістовий модуль 2. Методи кількісної оцінки отриманого реабілітаційного ефекту						
Тема 2.1. Оцінка ефекту втручання	15	1	2	10	2	ДС; ДБ / 6
Тема 2.2. Когортні дослідження	13	1	2	8	2	РМГ; РЗ / 6
Тема 2.3. Клінічні випробування	17	1	4	10	2	РМГ; РЗ / 6
Разом поточний контроль за модулем 2.	45	3	8	28	6	ДС; ДБ; РМГ; РЗ / 18
Модульна контрольна робота № 2.						МКР; Т / 30
Змістовий модуль 3. Наукова публікація як механізм реалізації наукового дослідження						
Тема 3.1. Вимоги до наукових публікацій	19	1	2	14	2	РМГ; РЗ / 6
Тема 3.2. Загальна структура наукового повідомлення	20	2	2	14	2	РМГ; РЗ / 6
Разом поточний контроль за модулем 3.	39	3	4	28	4	ДС; ДБ; РМГ; РЗ / 12
Модульна контрольна робота № 3.						МКР; Т / 20
Всього годин за курс:	120	8	18	82	12	ТР; РЗ; МКР; Т / 100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Тема 1.1. Визначення доказової медицини, історія розвитку доказової медицини. Причини виникнення доказової медицини. Світовий досвід розвитку. Доказова медицина в Україні. Особливості використання доказової медицини в фізичній реабілітації. Сучасні тенденції розвитку.

Тема 1.2. Основні поняття біостатистики. Мета дослідження. Прикладна ціль дослідження. Структура даних у біостатистиці. Якісні та кількісні ознаки. Планування наукового дослідження. Критерії встановлення причинно-наслідкових зв'язків у наукових дослідженнях.

Тема 2.1. Оцінка ефекту втручання. Порівняння «ризиків» для різних методів втручання. Оцінка фактору ризику. Реальний результат та непрямий результат. Способи оцінки ефекту: відношення шансів (ВШ), відносний ризик (ВР), зниження абсолютного ризику (ЗАР), кількість хворих, що необхідно лікувати (КХНЛ). Інтервальна оцінка показників.

Тема 2.2. Когортні дослідження. Вибір когорти. Наступне спостереження за пацієнтом. Аналіз когортних досліджень. Переваги та недоліки когортних досліджень. Клінічні когорти.

Тема 2.3. Критерії проведених досліджень. Діагностичний тест. Чутливість, специфічність, точність, прогностична значущість позитивних і негативних результатів. Референтний діагноз. Золотий стандарт. Шкала оцінки доказів.

Тема 3.1. Вимоги до наукових публікацій. Об'єднання результатів кількох досліджень. Систематичний огляд. Мета-аналіз. Джерела доказової інформації. Піраміда рівнів наукових публікацій.

Тема 3.2. Загальна структура наукового повідомлення. Види та вимоги до підготовки реферату (резюме) статті. Вимоги до основних розділів статті: вступ (історія питання, обґрунтування дослідження); методи дослідження (організація дослідження); вибірка, що вивчається; втручання, розподіл втручання, перелік ускладнень; статистичний аналіз даних; результати дослідження; обговорення; висновки; література.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне навчання / стажування, участь у змаганнях, предметних олімпіадах, конференціях, волонтерській роботі за дорученням кафедри чи деканату) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням відповідних ресурсів: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=845>

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час модульних контрольних робіт і складання іспитів та інших контрольних форм перевірки заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів); мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних та виконання лабораторних завдань в процесі заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Крайні терміни складання / перескладання встановлює деканат.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Поточний контроль (макс = 40 балів)							Модульний контроль (макс = 60 балів)			Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		МКР1	МКР2	МКР3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	10	30	20	100
4	6	6	6	6	6	6				

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	
67-74	D	Задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Булах І.Є. Медична інформатика: підручник / Булах І.Є., Лях Ю.Є., Марценюк В.П., Хаїмзон І.І. – Тернопіль: ТДМУ, 2008. – 308 с.
2. Гланц С. Медико-біологіческая статистика. - М.: Практика, 1999. -459с.
3. Гринхальх Т. Основы доказательной медицины / Т.Гринхальх; пер. с англ. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 240 с.
4. Ланг Т.А. Как описывать статистику в медицине. Руководство для авторов, редакторов и рецензентов / Т.А.Ланг, М.Сесик; пер. с англ, под ред. В.П. Леонова. – М.: Практическая медицина, 2016. – 480с.
5. Медицина, основанная на доказательствах / Шарон В. Страус [и др.]: пер. с англ, под ред. В.В. Власова, К.И. Сайткулова. – М.:ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 320 с.
6. Москаленко В.Ф. Методологія доказової медицини: підручник / В.Ф. Москаленко, І.Є. Булах, О.Г. Пузанова. – К.: ВСВ “Медицина”, 2014. – 200 с.

7. Основы компьютерной биостатистики: анализ информации в биологии, медицине и фармации статистическим пакетом МедЛаб./ Ю.Е. Лях, В.Г. Гурьянов и др. – Д.: Папакица Е.К., 2006. – 210 с.
8. Петри А. Наглядная статистика в медицине / А.Петри, К.Сэбин. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2010. – 168 с.
9. Флетчер Р. Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины / Р.Флетчер, С. Флетчер, Э. Вагнер; пер. с англ. С.Е. Башинского и С.Ю. Варшавского М. – МедиаСфера, 1998. – 352 с.

Додаткова

1. Власов В.В. Введение в доказательную медицину. – М.: Медиа Сфера, 2001. – 392 с.
2. Реброва О.Ю. Статистический анализ медицинских данных. Применение пакета прикладных программ STATISTICA. М.: Медиа Сфера, 2002. – 312с.
3. Лапач С.Н., Чубенко А.В., Бабич П.Н. Основные принципы применения статистических методов в клинических испытаниях. – К.: МОРИОН, 2002. – 160 с.
4. Лапач С. Н., Чубенко А. В., Бабич П. Н. Статистика в науке и бизнесе. – К.: МОРИОН, 2002. – 640 с.

Інтернет-ресурс

1. <http://www.Clinicalauditsupport.com>
2. <http://www.cochrane.org/>
3. <http://www.ptjournal.org/>
4. Репозитарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>
5. Глосарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=801>
6. Українська Асоціація фізичної терапії – <https://physrehab.org.ua/uk/home/>
7. Всесвітня організація охорони здоров'я – <https://www.who.int/ru>